

กมล เผ่าสวัสดิ์

เกิด พ.ศ. 2501, กรุงเทพฯ

บทเพลงแห่งความตายของนิทรรศการศิลปะ, 2528

สื่อประสม, ภาพถ่าย, ภาพเคลื่อนไหว, เอกสาร, เศษวัสดุ

ขนาดผันแปรตามพื้นที่

บันทึกชุดข้อมูลผลงานศิลปะจัดวาง

กมล เผ่าสวัสดิ์ จบการศึกษาปริญญาตรีสาขาศิลปศึกษา จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และจบปริญญาโทจาก Otis Art Institute of Parsons School of Design ลอสแอนเจลิส ประเทศสหรัฐอเมริกา กมลเป็นหนึ่งในผู้บุกเบิกการสร้างสรรค์ผลงานด้วยสื่อใหม่หลากหลายประเภท โดยเฉพาะวิดีโอและศิลปะจัดวางที่คำนึงถึงเวลาและพื้นที่อันเฉพาะเจาะจง นอกจากนี้ กมลยังร่วมแสดงผลงานในระดับนานาชาติมาตลอดนับตั้งแต่ช่วงทศวรรษ 1990 จนกระทั่งถึงปัจจุบัน ผลงาน *บทเพลงแห่งความตายของนิทรรศการศิลปะ* ถือเป็นผลงานชิ้นสำคัญในการกล่าวถึงการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ศิลปะร่วมสมัยด้วยการสร้างผลงานที่ปฏิเสธคุณค่าความงามทางศิลปะตามขนบ แสดงความต่อต้านแนวคิดของศิลปะสมัยใหม่ไปพร้อมๆ กับการตั้งคำถามถึงความเป็นสถาบันศิลปะของหอศิลป์ พีระศรี ในผลงานชิ้นนี้ ศิลปินสร้างผลงานศิลปะจัดวางจากวัสดุเหลือใช้ที่มาจากซากอาคารเก่าผสมกับการแสดงสดด้วยการอ่านประกาศจุดสิ้นสุดของศิลปะสมัยใหม่ ซึ่งในขณะเดียวกันก็เป็นจุดเริ่มต้นของการเข้าสู่ยุคหลังสมัยใหม่ด้วย นิทรรศการนำเสนอบันทึกชุดข้อมูลของผลงานอันประกอบด้วย วิดีโอบันทึกชุดข้อมูลผลงานศิลปะขณะจัดวาง, ภาพถ่าย, โครงสร้างของวัสดุเหลือใช้, ภาพจำลองของมาริลิน มอนโร, ผนังที่เต็มไปด้วยหน้าหนังสือว่าด้วยศิลปะหลังสมัยใหม่, และความเคลื่อนไหวทางศิลปะในช่วงเวลานั้น ผลงานของกมลแสดงถึงการผสมผสานของสิ่งต่างๆ ที่อาจดูคล้ายไร้ระเบียบแบบแผน ทว่ากลับประกอบไปด้วยรายละเอียดและความหมายเฉพาะของวัตถุสิ่งของต่างๆ ที่นำมาจัดวางเข้าด้วยกัน

Kamol Phaosavasdi

b. 1958, Bangkok

Song for the Dead Art Exhibition, 1985

Mixed media, photography, video, document, scrap metal

Dimensions variable

The documentation of artwork installation

Kamol Phaosavasdi graduated with a bachelor's degree in Art Education, Chulalongkorn University, and received his master's degree from Otis Art Institute of Parsons School of Design, Los Angeles, USA. He is a renowned forerunner of new media art in Thailand, especially video art and site-specific installation. Kamol has also exhibited internationally since the 1990s. His work *Song for the Dead Art Exhibition* narrates the transition into contemporary art as it rejects aesthetic conventions, yet expresses opposition to modern art and, at the same time, questions such a prominent art institution as Bhirasri Institute of Modern Art. In this piece, Kamol created an installation from scrap metal from old buildings and incorporated a live performance with the postmodern art manifesto being read aloud, interestingly marking the end of the modern art era. The exhibition presents a series of artworks comprising of videos of the installations, photographs, metal scrap, image of Marilyn Monroe, and a wall full of book pages pertaining to postmodern art and the artistic movements at the time. Though appearing at first glance to be a random mixture of eclectic objects, Kamol's works actually represent assemblages of elements embedded with their own unique details and meanings.

เรื่องราวของการแปรเปลี่ยนรูป-สภาพของชีวิตในท้องทุ่ง,
2532
หนังหัววัว-ควาย, ชิ้นส่วนของรถจักรยานยนต์, วัสดุจากท้องทุ่ง, ไม้
ขนาดผันแปรตามพื้นที่
จัดทำสำหรับนิทรรศการ,
สมบัติของ Montien Atelier by Estate of Montien Boonma

กิจกรรมของมือ; แทและเสียม,
2534
ดินเผา, เสียม, แท, ดินบนกระดาด
ขนาดผันแปรตามพื้นที่
จัดทำสำหรับนิทรรศการ,
สมบัติของ Montien Atelier by Estate of Montien Boonma

มณฑิเยร บุญมา ศิลปินผู้ล่องลัดที่มีชื่อเสียงและเคลื่อนไหวในวงการศิลปะนานาชาติในช่วงปลายทศวรรษ 1980 จนกระทั่งถึงทศวรรษ 1990 เขาจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาจิตรกรรม จากคณะจิตรกรรมประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และจบปริญญาโทสาขาประติมากรรม จาก Université de Paris VIII (University of Paris 8) ประเทศฝรั่งเศส มณฑิเยรเป็นหนึ่งในผู้บุกเบิกการสร้างผลงานศิลปะเชิงความคิดที่สะท้อนถึงความเป็นไทย, พุทธปรัชญา, และการสร้างประสบการณ์ทางผัสสะให้แก่ผู้ชม จุดเปลี่ยนที่สำคัญจุดหนึ่ง ในช่วงชีวิตการทำงานศิลปะของเขา คือ ผลงานชุด *เรื่องราวของท้องทุ่ง* สร้างขึ้นในช่วงปลายทศวรรษ 1980 หลังจากที่เขากลับมาจากฝรั่งเศส มณฑิเยรทำงานศิลปะโดยใช้เครื่องมือเครื่องใช้ที่มีอยู่ในชนบท เช่น ดิน, ไม้, จอบ, แท, และรวงข้าว ในช่วงเวลาที่วัสดุเหล่านี้ยังไม่ได้รับการยอมรับให้เป็นสื่อในการสร้างผลงานศิลปะ ผลงาน *กิจกรรมของมือ; แทและเสียม* ประกอบไปด้วยการวาดภาพด้วยดินรากับคลื่นน้ำ รวมเอาการบิ่ดินเข้ากับเครื่องมือเครื่องใช้ในการเกษตร รูปร่างพิมพ์ของมือที่ปรากฏในผลงานชิ้นนี้สะท้อนถึงการทำงานของเกษตรกรและแสดงให้เห็นถึงร่องรอยชีวิตของผู้คนธรรมดา ส่วนผลงาน *เรื่องราวของการแปรเปลี่ยนรูป-สภาพของชีวิตในท้องทุ่ง* นอกจากความโดดเด่นด้านวัสดุแล้วยังมีความสำคัญในฐานะผลงานที่ได้รับคัดเลือกให้เข้าร่วมแสดงในเทศกาลศิลปะ Sydney Biennale ครั้งที่ 8 ร่วมกับศิลปินเชิงแนวความคิดคนสำคัญในแวดวงศิลปะนานาชาติ ซึ่งถือว่าเป็นก้าวกระโดดที่สำคัญของศิลปินและวงการศิลปะไทย ผลงานทั้งสองชิ้นนี้สะท้อนให้เห็นถึงวิธีการจัดการวัสดุที่เรียบง่ายแต่ซ่อนไว้ด้วยกระบวนการคิดที่แยบยล ขณะเดียวกันก็ท้าทายรูปแบบทางศิลปะร่วมสมัยไทยไปด้วย

Montien Boonma

1953–2000, Udon Thani

The story of metamorphosis in the farm,
1989

Wood, metal, leather, local materials

Dimensions variable

Exhibition copy

courtesy of Montien Atelier by Estate of Montien
Boonma

*Manual Traces in the Paddy Field
with Fish Net and Spade,* 1991

Soil pigment on paper, terra-cotta, fish net, spade

Dimensions variable

Exhibition copy

courtesy of Montien Atelier by Estate of Montien
Boonma

The late Montien Boonma is a celebrated artist who was an eminent part of the international art community in the late 1980s until the 1990s. He was a graduate of Painting Sculpture and Graphic Arts, Silpakorn University. He then furthered his study in sculpture at Université de Paris VIII (University of Paris 8), France. Montien was among pioneering artists who created works of conceptual art that reflect Thai identity and Buddhist philosophy, while evoking sensory experience in audience. One of the critical turning points in his artistic endeavors was the exhibition *Story from the Farm* in the late 1980s after his return from France. Montien created artworks using rural tools and local materials that had not been accepted as art media at the time, including soil, wood, hoe, fish net, and rice bunch. In his work *Manual Traces in the Paddy Field with Fish Net and Spade*, the artist used soil as pigment and his hands as a paintbrush to create wave-like pattern, as well as pressing farming tools with clay to make different prints on paper. Moreover, the hand impressions on this artwork reflects physical exertion of Thai farmers and traces left by ordinary people. Moreover, his other artwork entitled *The story of metamorphosis in the farm* was outstanding not only because of the materials used, but also because it was selected to be displayed in the 8th Sydney Biennale together with works from other prominent conceptual artists in the international art arena. This marked a significant leap forward for Thai artists and the Thai art scene. Apart from defying conventional contemporary art practices in Thailand, these two artworks also capture the way in which objects that may appear to be simple were skillfully managed, reflecting the artist's complex thought process.

กิจกรรมเชิงปฏิบัติการ “รูปรอยพิมพ์บนดินเผา: ปฏิบัติการศิลปะของ มณเฑียร บุญมา”

กิจกรรม “รูปรอยพิมพ์บนดินเผา: ปฏิบัติการศิลปะของมณเฑียร บุญมา” ที่เป็นส่วนหนึ่งในนิทรรศการนี้มีที่มาจากกิจกรรมเชิงปฏิบัติการหรือเวิร์กช็อปการปั้นดินที่ศิลปิน มณเฑียร บุญมา เคยทำที่ประเทศญี่ปุ่น เมื่อทศวรรษ 1990 ณ Musashino Art University การจำลองกิจกรรมนี้ขึ้นมาอีกครั้งมีเป้าหมายเพื่อเรียนรู้และทำความเข้าใจประสบการณ์การทำงานศิลปะและวิถีคิดของมณเฑียรจากผลงาน *กิจกรรมของมือ; แทะและเสียม* วิดีโอบันทึกการ จัดกิจกรรมซึ่งจัดขึ้นที่หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2019 (พ.ศ. 2562) ที่ผ่านมา สะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเรียนรู้การปั้นดินเพื่อสร้างรูปรอยด้วยจินตภาพต่าง ๆ กัน โดยเริ่มจากการวาดดินไปจนถึงการขึ้นรูปด้วยมือ หลังจากนั้นจึงประพรมน้ำวาดดินบนมือไปเรื่อย ๆ พร้อมกับการเพิ่มน้ำหนักลงบนเนื้อดิน เมื่อดึงมือออกมา มือก็กลายเป็นแม่พิมพ์และดินก็กลายเป็นรูปทรงของศิลปวัตถุ กระบวนการนี้เป็นส่วนหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่า แม้วีถีคิดของมณเฑียรจะมีความสลับซับซ้อน หากแต่กระบวนการปฏิบัติทางศิลปะของเขาสามารถกระทำได้โดยง่าย การใช้ดินเป็นวัสดุในการสร้างผลงาน รวมทั้งการให้ผู้คนธรรมดาช่วยกันสร้าง ร่องรอยของมือนั้นเปรียบได้กับการต่อต้านคุณค่าและความคิดเรื่องความงาม ทั้งนี้ กิจกรรมเชิงปฏิบัติการที่ หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานครเป็นการทำงานร่วมกันระหว่าง Montien Atelier by Estate of Montien Boonma กับกิตติ แสงแก้ว (อาจารย์ประจำ ภาควิชาศิลปกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง) และรุ่งเรือง สิทธิฤกษ์ (อาจารย์พิเศษ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง) รวมไปถึงผู้ร่วมกิจกรรมอาสาสมัคร จำนวนทั้งสิ้น 40 ท่าน คณะทำงานและผู้ร่วมกิจกรรมได้สร้างร่องรอยมือออกมาเป็นผลงานศิลปะจำนวน 196 ชิ้น ที่มีความแตกต่างกันทั้งในเชิงวิธีการ, น้ำหนักมือ, และขนาดของมือ ประกอบรวมกันเป็นส่วนหนึ่งของผลงานที่จัดแสดงอยู่

Workshop: “Patterns on clay: artistic practice of Montien Boonma”

Part of this exhibition included a workshop inspired by a similar activity that the artist Montien Boonma conducted in Japan during the 1990s at Musashino Art University. The goal of this replication was to learn and grasp a glimpse of Montien’s art-making experience and thought process from his groundbreaking work *Manual Traces in the Paddy Field with Fish Net and Spade*. A video recording this workshop which took place at the Bangkok Art and Culture Centre (BACC) on August 3, 2019, revealed the process in which participants learned to mold the clay differently according to each individual’s imagination. Starting from wedging to molding the clay with hands, water was consistently added as artists applied more pressure to the material. Once the participants took their hands off the mixture, the hands then became a mold and the clay turned into an art object. This process portrays the fact that, despite his complex thought process, Montien’s artistic practice was actually simple and unpretentious. His use of clay as a material while inviting ordinary people to join him in creating hand impressions on artworks is comparable to rejecting conventional aesthetic values and beliefs. The workshop was a collaboration between Montien Atelier by Estate of Montien Boonma and Kitti Saengkaew, a lecturer from the Department of Fine Arts, Faculty of Architecture, King Mongkut’s Institute of Technology Ladkrabang (KMITL), together with Rungruang Sittirerk, a guest lecturer at the Faculty of Architecture, KMITL, and over 40 volunteers. This activity resulted in 196 unique artworks with hand impressions, each different in terms of method, pressure application, and hand size. They are featured as part of the exhibits for the current exhibition.

พินรี สันต์พิทักษ์

เกิด พ.ศ. 2504, กรุงเทพฯ

Kiwi works I, 2528

ภาพถ่าย, กระดาษสา, สีพาสเทล
46.5 x 53.5 ซม.
สมบัติของศิลปิน

Kiwi works II, 2528

ภาพถ่าย, กระดาษสา, สีพาสเทล, สีอะคริลิก
46.5 x 53.5 ซม.
สมบัติของศิลปิน

Womanly Stroke, 2541

ขมิ้นชัน, ผงสี, ถ่าน บนกระดาษสาและผ้าใบ
190 x 170 ซม.
สมบัติของศิลปิน

The vessel / and everything in between, 2545–2547

อะลูมิเนียมหล่อ, แมกนีเซียมผสม, น้ำ, ปลา
ประมาณ 195 x 95 x 65 ซม.
สมบัติของเพชร โอสสถานุเคราะห์

One of those nights, 2534

ภาพถ่าย, สิ่งพิมพ์, กระดาษสา, หมึก, สีอะคริลิก, สีพาสเทล
บนกระดาษและไม้อัด
140 x 122 ซม.
สมบัติของศิลปิน

Solid as a rock, 2533

ภาพถ่าย, ดินเปียกสำหรับขึ้นรูป, ทองคำเปลว, สีพาสเทล,
สีอะคริลิก, หมึก, ดินสอสี บนกระดาษและไม้อัด
122 x 224 ซม. (ภาพผลงานต่อเนื่องสามชิ้น)
สมบัติของศิลปิน

พินรี สันต์พิทักษ์ จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีจาก School of Fine Arts and Design, University of Tsukuba ประเทศญี่ปุ่น กระบวนการทำงานและผลงานของเธอมุ่งความสนใจไปที่สภาวะเชิงวัตถุ, ผิวสัมผัส, และรูปทรงอันเป็นธรรมชาติของสิ่งต่างๆ ทั้งสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต พินรีเป็นหนึ่งในศิลปินไม่กี่คนที่สร้างผลงานที่สื่อสารเจาะจงลงไปถึงภาวะความเป็นผู้หญิงในเชิงเนื้อหาหนังมังสาและวัตถุภาวะของเรือนร่างและอวัยวะ ผ่านการทำงานในหลากหลายรูปแบบ ทั้งจิตรกรรม, ภาพถ่าย, ประติมากรรม, ตลอดจนจินตศิลปะจัดวาง ผลงานของเธอโดดเด่นด้วยการแสดงออกถึงความเรียบง่าย, เต็มไปด้วยความนุ่มนวล, และบางครั้งยังแสดงให้เห็นความบอบบาง ขณะเดียวกันก็แฝงความเข้มแข็งผ่านวัสดุ, การใช้สี, และการสร้างพื้นผิว พินรีได้แรงบันดาลใจมาจากรูปทรง, วัสดุธรรมชาติ, เรื่องราวส่วนตัว, และประสบการณ์เชิงผัสสะ นิทรรศการนี้รวบรวมผลงานของพินรีนับตั้งแต่ในช่วงเริ่มต้นการทำงานศิลปะมาจนถึงช่วงทศวรรษ 2000 เริ่มตั้งแต่ผลงานที่สนใจรูปทรงและวัสดุตามธรรมชาติอย่าง *Kiwi works I และ II* อันเป็นผลงานวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาตรีที่ประเทศญี่ปุ่น ต่อมายังผลงานจิตรกรรม *Solid as a rock* และ *One of those nights* ที่ได้อิทธิพลจากทิวทัศน์และรูปทรงโค้งของน้ำเต้าที่สื่อถึงรูปทรงหน้าอกของผู้หญิง เชื่อมโยงไปกับผลงาน *Womanly Stroke* แสดงให้เห็นถึงเส้นโค้งที่สื่อถึงรูปร่างของร่างกาย และ *The vessel / and everything in between* ภาชนะที่บรรจุและรองรับน้ำอาจหมายถึงความถึงความอุดมสมบูรณ์ การร้อยเรียงของลายเส้นเหล่านี้เข้าด้วยกันสะท้อนถึงภาษาในการทำงานของศิลปินที่สามารถเล่าเรื่องของธรรมชาติ, ความเป็นผู้หญิง, ชีวิตประจำวัน, และกรอบทางสังคมซ้อนทับกันอยู่ในรูปทรงที่เรียบง่าย แต่แฝงไปด้วยความแข็งแกร่งและมั่นคง

Pinaree Sanpitak

b. 1961, Bangkok

Kiwi works I, 1985

Photographs, washi paper, pastel

46.5 x 53.5 cm

courtesy of the artist

Kiwi works II, 1985

A photograph, pastel, acrylic

46.5 x 53.5 cm

courtesy of the artist

Womanly Stroke, 1998

Turmeric, pigment, charcoal on Saa paper and canvas

190 x 170 cm

courtesy of the artist

The vessel / and everything in between, 2002–2004

Cast aluminum, magnesium alloy, water, live fish

Approximately 195 x 95 x 65 cm

courtesy of Petch Osathanugrah

One of those nights, 1991

A photograph, printed matter, acrylic, pastel on paper and plywood

140 x 122 cm

courtesy of the artist

Solid as a rock, 1990

Photographs, modeling paste, gold leaf, pastel, acrylic, ink and colored pencil on paper and plywood

122 x 224 cm (triptych)

courtesy of the artist

Pinaree Sanpitak graduated with a bachelor's degree from the School of Fine Arts and Design, University of Tsukuba, Japan. Her practice and works focus on materiality, texture, as well as organic and non-life forms. Pinaree was among a few artists whose works explore the corporeality of femininities and materiality of bodies and organs through painting, photography, sculpture, and installation. Her works are astoundingly imbued with simplicity and ethereality, yet conveys a sense of strength and toughness through the use of materials, colors, and textures. Pinaree is inspired by shapes, natural materials, personal anecdotes, and sensory experiences. This exhibition displays a collection of her works which encompasses a progression of themes since the beginning of her artistic career until the 2000s. The artworks *Kiwi works I* and *II*, her graduate thesis while studying in Japan, show the artist's keen interest in natural shapes and materials. Pinaree's later paintings *Solid as a rock* and *One of those nights*, however, were influenced by a scene and a round curve of the female breast. This theme was carried on to the creation of *Womanly Stroke* which used soft and curved lines to represent the female body, and also *The vessel / and everything in between*, a water container which embodies the notion of abundance. The assemblage of these lines reflects the artist's language as she recounts stories of nature, femininity, daily life, and social limitations which are harmoniously blended together in a simple yet tenacious and stable form.

คามิน เลิศชัยประเสริฐ

เกิด พ.ศ. 2507, ลพบุรี

เวลาและประสบการณ์, 2533

ระบายสีอะคริลิกบนผ้าใบด้วยมือ, พิมพ์รอยเท้าด้วยสีอะคริลิกบนกระดาษ

20 x 20 ซม. (365 ชิ้น), 29.5 x 21 ซม. (365 ชิ้น)

สมบัติของศิลปิน

คามิน เลิศชัยประเสริฐ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาภาพพิมพ์ จากคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร หลังจากนั้นเขาได้ไปใช้ชีวิตอยู่ที่นิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา คามินมีชื่อเสียงในฐานะศิลปินที่สร้างงานศิลปะเชิงความคิดที่แฝงด้วยความคิดปรัชญาทางศาสนา ด้วยเทคนิคทางศิลปะในหลากหลายรูปแบบ ทั้งจิตรกรรม, ภาพพิมพ์, ประติมากรรม, และศิลปะจัดวาง ทั้งยังมีส่วนในการสร้างพื้นที่ทางศิลปะและเป็นผู้ที่ขับเคลื่อนวงการศิลปะเชียงใหม่อย่างต่อเนื่อง คามินใช้กระบวนการทำงานศิลปะเพื่อการค้นหาความหมายของชีวิตและสัจธรรม สำหรับคามินแล้ว ชีวิตกับการทำงานศิลปะเป็นสิ่งเดียวกันและไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ดังที่เขากล่าวไว้ว่า “ผมทำงานตลอดเวลา ทุกวัน ตั้งแต่ผมเริ่มเรียนศิลปะผมก็ไม่เคยหยุดทำงาน” ผลงาน *เวลาและประสบการณ์* ไม่เพียงสะท้อนให้เห็นถึงชีวิตและการทำงานของคามิน หากยังเป็นผลงานแรกที่เขาเริ่มต้นสร้างสรรค์งานด้วยการทำเป็นกิจวัตรประจำวัน ซึ่งกลายมาเป็นหนึ่งในปฏิบัติการหลักของการสร้างสรรค์ผลงาน กระทั่งปัจจุบัน ผลงานชุดนี้ปฏิเสธการเขียนภาพแบบชนบ ด้วยการใช้มือระบายสีบนผ้าใบแล้วใช้สีที่เหลือติดมือมาทาฝาเท้าและพิมพ์ลงบนกระดาษ ศิลปินจัดวางผลงานระบายสีด้วยมือจำนวน 365 ชิ้นติดตั้งบนพื้น ขณะที่ภาพพิมพ์ด้วยเท้าติดตั้งบนผนังจำนวน 365 ชิ้นเท่ากัน สลับที่ทางของความหมายเชิงวัฒนธรรมระหว่างสิ่งที่อยู่สูงและต่ำ การก้าวเดินลงบนพื้นจึงชักชวนให้เราสำรวจหลักฐานทางเวลาในห้วงปัจจุบันขณะ และคิดคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างพื้นและผลงานศิลปะ

Kamin Lertchaiprasert

b. 1964, Lopburi

Time and Experience, 1990

Acrylic hand-painted on canvas, acrylic foot-printed on paper

20 x 20 cm (365 pieces), 29.5 x 21 cm (365 pieces)

courtesy of the artist

After graduating from the Faculty of Painting Sculpture and Graphic Arts, Silpakorn University, Kamin Lertchaiprasert moved to New York, USA. His conceptual works are infused with religious philosophy, employing a wide array of media spanning painting, printmaking, sculpture, and installation. Kamin has also played an important role in creating independent art spaces and driving Chiang Mai's art scene forward. His artistic practice is a means through which he seeks the ultimate truth and meaning of life. For Kamin, his life and art are inseparably intertwined, stating that "I work all the time, every single day. I've never stopped working since I started studying art." Kamin's work *Time and Experience* does not only reflect his life and work as it is also his first art object ever created after he began treating art as a ritualistic practice, an approach to art creation that he has adopted and performed to these days. For this series of artworks, Kamin rejected the conventional way of painting and instead painted the canvas with his hands. After that, he smeared his feet with the remaining acrylic paint on his hands, and made his footprint on paper. The artist displays 365 hand-painted pieces on the floor, and another 365 foot-printed pieces on the wall, deliberately juxtaposing the cultural meanings of what are considered "high" and "low". Therefore, as we take a step on the floor, we are required to deeply explore the temporal evidence in the present moment, and the difference between the floor and artworks.

อารยา ราษฎร์จำเริญสุข

เกิด พ.ศ. 2500, ตราด

Reading for one Female corpse, 2540

ศิลปะภาพเคลื่อนไหวในรูปแบบจัดวาง, 6.55 นาที

ขนาดผันแปรตามพื้นที่

สมบัติของศิลปิน

อารยา ราษฎร์จำเริญสุข จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาภาพพิมพ์ จากคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร หลังจากนั้นไปศึกษาต่อที่ Hochschule für Bildende Künste Braunschweig (Braunschweig University of Art) ประเทศเยอรมนี อารยาเป็นศิลปินหญิงที่สร้างผลงานในหลากหลายรูปแบบ ทั้งภาพพิมพ์, ประติมากรรมจัดวาง, และมีชื่อเสียงจากการสร้างผลงานวิดีโอและงานเขียนอีกจำนวนมากทั้งเรื่องสั้น และนวนิยาย ผลงานของอารยานำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับความทรงจำส่วนบุคคล, ความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตและความตาย, ผัสสะและวัตถุภาวะของร่างกาย, ตั้งคำถามถึงพรมแดนของความเป็นส่วนตัวและสาธารณะ, ตลอดจนความหมายว่าด้วยคุณค่าทางศิลปะ ผลงานชุด *Reading for one Female corpse* ถือได้ว่าเป็นผลงานที่สร้างจุดเปลี่ยนในด้านการทำงานของศิลปินจากผลงานภาพพิมพ์ มาสู่งานประติมากรรมจัดวาง และการทำภาพเคลื่อนไหว ประกอบการแสดง อารยาอ่านวรรณกรรม *อิเหนา* ต่อหน้าศพไร้ญาติ นิทรรศการนี้จัดแสดงผลงานวิดีโอพร้อมกับเรื่องสั้น *นิกถึงยาย* ที่ได้รับการตีพิมพ์ในนิตยสาร *ลลนา* เมื่อปี 1988 (พ.ศ. 2531) ผลงานเรื่องสั้นชิ้นแรกของอารยาที่เล่าถึงเหตุการณ์ลึกลับแต่กลับสามัญของครอบครัวในวันที่ยายได้จากไปแล้ว การจัดแสดง “ภาพเคลื่อนไหว” คู่ขนานกันกับ “ถ้อยคำ” ในที่นี้จึงเปรียบเสมือนกับบทสนทนาของปฏิบัติการทางศิลปะที่เป็นส่วนหนึ่งในการทำงานของอารยา

Araya Rasdjarmrearnsook b.1957, Trat

Reading for one Female corpse, 1997

Single-channel video installation, 6 mins 55 secs

Dimensions variable

courtesy of the artist

Araya Rasdjarmrearnsook received her bachelor's degree from the Faculty of Painting Sculpture and Graphic Arts, Silpakorn University, and furthered her study at the Hochschule für Bildende Künste Braunschweig (Braunschweig University of Art), Germany. Araya is a recognized female artist whose work spans printmaking, sculpture installation, as well as many famous videos and writings, including both short stories and novels. Her works encompass stories of personal memories, the relationship between life and death, sensory and corporeal experiences, questions about the boundary between private and public life, and meanings in terms of artistic values. Her work *Reading for One Female Corpse* can be considered a turning point in her artistic career. For this artwork, Araya moved from printmaking to sculpture installation and video work as the artist is filmed reading a Thai classical literature *Inao* to the unclaimed, anonymous female corpse. The current exhibition features a video accompanying her first short story *Nuek Theung Yai* (Thinking of Grandma) published in the magazine *Lalana* in 1988, recounting a mysterious, yet ordinary, event in her family after the passing of her grandmother. The display of "motion pictures" alongside "words" is akin to a conversation of artistic practice which is part of Araya's art-creating process.

ประสงค์ ลือเมือง

เกิด พ.ศ. 2505, ลำพูน

ร่ายรำในความนิ่งเงียบ, 2530

สีอะคริลิกบนผ้าใบ

243 x 173 ซม.

รางวัลเกียรติคุณอันดับสอง เหรียญเงิน ประเภทจิตรกรรม
การประกวดศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ 33
สมบัติของหอศิลป์สนามจันทร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลิขิตสวรรค์, 2530

สีฝุ่นบนผ้าใบ

180 x 260 ซม.

รางวัลที่หนึ่ง ประเภทจิตรกรรมไทยแบบประเพณี จิตรกรรม
บัวหลวงครั้งที่ 11
สมบัติของมูลนิธิบัวหลวง

ลำนำอรหันต์, 2531

สีฝุ่นบนผ้าใบ

170 x 240 ซม.

รางวัลเกียรติคุณอันดับหนึ่ง เหรียญทอง ประเภทจิตรกรรม
การประกวดศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ 34
สมบัติของหอศิลป์สนามจันทร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประสงค์ ลือเมือง มีพื้นเพเป็นชาวจังหวัดลำพูน เริ่มต้นศึกษาศิลปะจากวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ หลังจากนั้นจึงเข้าศึกษาภาควิชาศิลปะไทย คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร แม้ว่าจะไม่สำเร็จการศึกษาอย่างเป็นทางการ กระนั้นประสงค์ก็เป็นแบบอย่างให้แกศิลปินรุ่นต่อมาจำนวนมาก ทั้งในเชิงการทำงานศิลปะและแบบแผนการดำเนินชีวิตกระทั่งถึงปัจจุบัน ผลงานของประสงค์ในระยะเริ่มต้นการทำงานช่วงปลายทศวรรษ 1980 จนถึงต้นทศวรรษ 1990 ได้สร้างจุดเปลี่ยนที่สำคัญในแวดวงศิลปะประเพณีไทยสมัยใหม่ด้วยการนำเสนอ “ความเป็นล้านนา” กล่าวได้ว่าเป็นครั้งแรกๆ ที่มีการเสนอความเป็นท้องถิ่นอย่างเฉพาะเจาะจงในวงการประกวดศิลปกรรมในประเทศไทย มากไปกว่านั้น ผลงานของเขายังแสดงให้เห็นถึงการเชื่อมโยงระหว่างเทคนิคการทำงานแบบศิลปะไทยประเพณีเข้ากับศิลปะร่วมสมัย ผลงานของประสงค์ทั้งสามชิ้นที่จัดแสดงในนิทรรศการนี้ล้วนเป็นผลงานที่ได้รับรางวัลจากการประกวดศิลปกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลงาน *ลิขิตสวรรค์* ซึ่งได้รับรางวัลสูงสุดในการประกวดศิลปะแบบประเพณีจากมูลนิธิบัวหลวง ขณะที่ *ร่ายรำในความนิ่งเงียบ* และ *ลำนำอรหันต์* ได้รับรางวัลที่สองและที่หนึ่งจากการประกวดศิลปกรรมแห่งชาติตามลำดับ ผลงานที่สื่อถึงอัตลักษณ์ “ความเป็นล้านนา” ของประสงค์นับว่าเป็นส่วนหนึ่งในการต่อรองความหมายของ “ศิลปะไทยแบบทางทางการ” ทั้งในเชิงเนื้อหาและเทคนิควิธี

Prasong Luemuang

b. 1962, Lamphun

Dancing in Silence, 1987

Acrylic on canvas

243 x 173 cm

Second prize, Silver medal (painting)

The 33rd National Exhibition of Art

courtesy of Sanamchandra Art Gallery, Silpakorn University

The prophecy, 1987

Tempera on canvas

180 x 260 cm

First prize (Thai Traditional painting),

11th Bua Luang Painting Exhibition

courtesy of Bualuang Foundation

Festival, 1987

Tempera on canvas

170 x 240 cm

First prize, Golden medal (painting), The 34th National

Exhibition of Art

courtesy of Sanamchandra Art Gallery, Silpakorn University

Originally from the northern city of Lamphun, Prasong Luemuang started his art education from the Institute of Technology and Vocational Education, Payap Technical College, Chiang Mai. He then furthered his study at the Thai Art Department, Faculty of Painting, Sculpture and Graphic Arts, Silpakorn University. Despite not completing his degree, Prasong is a role model who has inspired following generations of artists in terms of his distinctive work and lifestyle. Prasong's early works during the late 1980s and the early 1990s marked a critical turning point in Thai neotraditionalism by proposing the notion of "Lanna-ness". For the very first time, the idea of locality was brought up in national art competitions in Thailand. Moreover, his works reflect the connection of traditional and contemporary art techniques. Each of his three exhibits on display has won national art awards, especially *The Prophecy* which won first prize in Thai traditional painting from the 11th Bua Luang Painting Exhibition, while *Dancing in Silence* and *Festival* won second and first prizes, respectively, from the National Exhibition of Art. Prasong's works which represent the identity of "Lanna-ness" can be considered a pivotal part in the negotiation of "conventional Thai art", both in terms of contents and techniques.

รัชชัย พันธุ์สวัสดิ์

เกิด พ.ศ. 2514, กรุงเทพฯ

บันไดเด็ก, 2545
ไม้เนื้อแข็ง
190 x 230 x 295 ซม.
สมบัติของศิลปิน

ภาพร่างผลงานบันไดเด็ก, 2530
สีพาสเทลบนกระดาษ
82 x 100 ซม.
สมบัติของศิลปิน

Twin Desk, 2552
ไม้
90 x 200 x 80 ซม.
สมบัติของศิลปิน จันศิริ

รัชชัย พันธุ์สวัสดิ์ จบการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาประติมากรรม จากคณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และระดับปริญญาโท จากคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในสาขาประติมากรรม เช่นเดียวกัน กล่าวได้ว่า รัชชัยเป็นประติมากรผู้เปิดประตูบานใหม่ให้กับแวดวงประติมากรรมของวงการศิลปะไทย จากการทำงานประติมากรรมแบบชนบทที่เน้นรูปทรงและพื้นที่ว่างเป็นไวยากรณ์หลัก ด้วยการสร้างความเป็นไปได้ใหม่ๆ ด้านการใช้วัสดุ ขณะเดียวกันก็นำเสนอผลงานด้วยภาษาของศิลปะจัดวางที่ไม่ได้เป็นเพียงการวางชิ้นงานบนฐานประติมากรรม ผลงานของรัชชัยชักชวนให้เราเข้าไปสำรวจโลกของการรับรู้ โดยใช้การคำนวณทางคณิตศาสตร์ ผสมผสานเข้ากับหลักทัศนียวิทยาและทักษะเชิงช่าง เพื่อตั้งคำถามกับความจริงผ่านการมองเห็น รัชชัยสร้างชุดผลงานประติมากรรมที่มีโครงสร้างเอียงเพื่ออธิบายความไม่สมบูรณ์แบบของการมองเห็นและการประมวลผลของสายตา ผลงาน *บันไดเด็ก* เป็นประติมากรรมรูปบันไดที่ถอดแบบออกมาจาก *ภาพร่างผลงานบันไดเด็ก* ด้วยการวาดเส้นบนกระดาษอย่างไม่คำนึงถึงความถูกต้อง แม้ภาพร่างจะแบนและมีสัดส่วนผิดเพี้ยนแต่ศิลปินก็ถอดแบบภาพร่างนี้เป็นงานสามมิติที่จับต้องได้ ขณะที่ ผลงาน *Twin Desk* ประติมากรรมรูปโต๊ะที่มีองค์ประกอบเช่นเดียวกับโต๊ะที่ใช้งานได้จริงทุกประการ แต่กลับแลดูบิดเบือนคล้ายวัตถุที่กำลังจะกลายเป็นภาพสองมิติ และอยู่ในองศาสุดท้ายที่จะตั้งวางโดยไม่ล้มได้ ผลงานทั้งสองชิ้นนี้จึงทั้งท้าทายทฤษฎีการมองเห็นบนพื้นที่สองมิติ และความจริงของโลกกายภาพแบบสามมิติ ชักชวนให้เราทบทวนกับวิธีที่เรามองเห็นสิ่งต่างๆ โดยเฉพาะวัตถุในชีวิตประจำวันที่เราจินตนาในอีกรูปแบบหนึ่ง

Tawatchai Puntusawasdi

b. 1971, Bangkok

Unstraight Ladder, 2002

Hardwood

190 x 230 x 295 cm

courtesy of the artist

Unstraight Ladder (sketch), 2002

Pastel on paper

82 x 100 cm

courtesy of the artist

Twin Desk, 2009

Wood

90 x 200 x 80 cm

courtesy of Disaphol Chansiri

Tawatchai Puntusawasdi graduated with a bachelor's degree in sculpture from the Faculty of Fine Arts, Chiang Mai University, and a master's degree in the same subject from the Faculty of Painting Sculpture and Graphic Arts, Silpakorn University. Indeed, it would not be too much to say that Tawatchai has opened new doors for sculptors in the Thai art scene. From conforming to traditional practice and the grammar of sculpture which emphasized the interplay between shape and empty space, he started to explore new possibilities in terms of material use, presenting artworks through the non-verbal display language of art installation. Tawatchai does not merely install a sculpture for the sake of display, but his works prod us to explore the world of perception and question our perceived reality through a combination of mathematical calculations, perspective, and craftsmanship. The artist created a series of tilted sculptures to explain the imperfection of our visual perception. His sculpture *Unstraight Ladder* was created based on a very rough sketch on paper *Unstraight Ladder (sketch)*. Though the original sketch was two dimensional and badly proportioned, the artist still managed to turn it into a tangible three-dimensional artwork. His other work *Twin Desk* is a table-like sculpture with the same function as a real piece of furniture. Though it appears as if it were distorted and compressed into two-dimensional object, this artwork manages to prop up on its own without toppling. These two selected exhibits both challenged the theory of perception on a two-dimensional plane and the reality of the physical world, urging us to reconsider the way we see things, especially when it comes to common everyday objects around us.

ไม้บรรทัด: ธวัชชัย พันธุ์สวัสดิ์

Rulers: Tawatchai Puntusawasdi

ไม้บรรทัดที่หน้าตาดูเหมือนธรรมดานี้เป็นเครื่องมือสำคัญของประติมากร ธวัชชัย พันธุ์สวัสดิ์ เขาใช้ไม้บรรทัดมากกว่าใช้ตลับเมตร โดยเฉพาะในการทำภาพร่าง เพื่อกำหนดสัดส่วนให้แม่นยำ ไม้บรรทัดเหล่านี้มีที่มาจากหลายประเทศ ทั้งญี่ปุ่น, สหรัฐอเมริกา, และเยอรมนี และต่างก็ระบุไว้ว่าเป็นไม้บรรทัดที่ได้มาตรฐานความเที่ยงตรง กระนั้นเมื่อนำมาวางเรียงเข้าด้วยกัน ศิลปินพบว่าไม้บรรทัดเหล่านี้กลับกำหนดระยะได้ต่างกัน แม้แต่มาตรวัดที่ได้มาตรฐานก็ยังคงคลาดเคลื่อนได้ เช่นเดียวกับการมองเห็นและความจริง การจัดแสดงไม้บรรทัดเคียงข้างกับประติมากรรมของธวัชชัยเป็นส่วนหนึ่งในการสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการทำงานและวิถีคิดของศิลปินที่สัมพันธ์กับเครื่องมือเครื่องใช้ใกล้ตัว

These simple-looking rulers are the indispensable tools of the sculptor, Tawatchai Puntusawasdi. He uses rulers more than measuring tapes, especially when drawing a sketch, in order to accurately determine the right proportion. These rulers came from different origins, including Japan, the US, and Germany, and have received certification for their standards and accuracy. However, when brought to comparison with each other, the artist found, much to his surprise, that the scales on his individual rulers are indeed different, hence his realization that even certified scales are not always accurate and reliable. Our vision and perception of reality are, therefore, not the exception. The display of the artist's tools next to his works helps to reflect his creative practice and thought process which are related to the tools he has around him.

จุมพล อภิสุข

เกิด พ.ศ. 2491, น่าน

หัวใจ, 2547–2550

วิดีโอบันทึกผลงานการแสดงสด, 6 จอภาพ

1. Currency Festival of Contemporary Performance, นิวยอร์ก, ประเทศสหรัฐอเมริกา, 2547
บันทึกวิดีโอโดย สกาวมน ทาสตะนันท์
2. ปูซาน, ประเทศเกาหลีใต้, Busan Biennale 2547
3. Art_Plus-jp Performance Art Project, มัตสึชิโร่, นากาโนะ, ประเทศญี่ปุ่น, 2548 กับ ARTMARU (สียอชิ โกะโตะ)
4. Satu Kali Performance Art Festival, กัวลาลัมเปอร์, ประเทศมาเลเซีย, 2548
5. Festival Periferius, อุเอสกา, ประเทศสเปน, 2549
6. Festival Interacjke, ปิยอตร์กุกุฟตรีอูนัลสกี, ประเทศโปแลนด์, 2550

สมบัติของศิลปิน

จุมพล อภิสุข ศึกษาศิลปะจากคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร แต่ยุติการเรียนในสถาบันและหันเหไปเรียนรู้ชีวิตและการทำงานศิลปะกับจ้าง แซ่ตั้ง ก่อนที่จะเดินทางไปศึกษาศิลปะที่ School of the Museum of Fine Arts บอสตัน ประเทศสหรัฐอเมริกาในเวลาต่อมา หลังจากเดินทางกลับสู่ประเทศไทยในช่วงปลายทศวรรษ 1980 ในด้านหนึ่ง จุมพลเป็นผู้บุกเบิกและขับเคลื่อนศิลปะการแสดงสดในประเทศไทยและในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ขณะที่ในอีกด้านหนึ่งเขามีส่วนในการสร้างพื้นที่ทางศิลปะใหม่ ตลอดจนร่วมมรดงรงค์และเคลื่อนไหวทางสังคมการเมือง จนกระทั่งทำให้จุมพลเป็นที่รู้จักในฐานะ “ศิลปินนักเคลื่อนไหว” ผลงานศิลปะการแสดงสดของจุมพลมักจะเน้นความเรียบง่ายแต่ทรงพลังด้วยภาษาของร่างกาย ขณะเดียวกันก็สะท้อนปรากฏการณ์ทางสังคมและวิธีการที่ศิลปินมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ นิทรรศการรวบรวมวิดีโอบันทึกผลงานการแสดงสดของผลงานชุด หัวใจ ในต่างพื้นที่ต่างเวลาจำนวนหกจอภาพจากญี่ปุ่น, เกาหลีใต้, มาเลเซีย, สหรัฐอเมริกา, โปแลนด์, และสเปน ในผลงานดังกล่าว จุมพลใช้การเป่าลูกโป่งรูปหัวใจเป็นสัญลักษณ์ของความรักและความหวังในสภาวะเปราะบาง ลมหายใจที่เปรียบกับสัญลักษณ์ของการมีชีวิตถูกเติมเข้าไปในลูกโป่งจนกระทั่งแตกออกเป็นสถานการณ์ที่มุ่งหวังสร้างความตระหนักเพื่อเปิดให้ผู้ชมได้ทบทวนถึงวิกฤตการณ์ต่าง ๆ ในโลก ตั้งแต่การเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติที่ได้เห็น เหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมืองในพม่าและปากีสถาน ตลอดจนการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ในติมอร์และโคโซโว และอีกมากมายหลายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในระหว่างช่วงทศวรรษ 2000 ที่ศิลปินสร้างผลงานชุดนี้ขึ้น

Chumpon Apisuk

b. 1948, Nan

Hearts, 2000–2007

The documentation of performance works, 6 monitors

1. Currency Performance Festival, New York, United States of America, 2004

Video by Skowmon Hastanan

2. Busan Biennale, Busan, South Korea, 2004

3. Art_Plus-jp Performance Art Project, Matsushiro, Nagano, Japan, 2005 with ARTMARU (Tsuyoshi Goto)

4. Satu Kali Festival, Kuala Lumpur, Malaysia, 2005

5. Festival Periferius, Huesca, Spain, 2006

6. Festival Interacjke, Piotrków Trybunalski, Poland, Festival Interacjke, 2007

courtesy of the artist

Chumpon Apisuk left his study at the Faculty of Painting Sculpture and Graphic Arts, Silpakorn University, and took a private study with Tang Chang. He later moved to the USA to pursue art education at the School of the Museum of Fine Arts, Boston, and returned to Thailand in the late 1980s. Chumpon is one of the pioneers of performance art in Thailand and Southeast Asia, and also a prominent figure in establishing new, independent art spaces. He has also been involved in social and political movements, earning him the reputation of being an artist-activist. His live performances are simple yet powerful, using body language to reflect social phenomena and ways in which the artist interacts with different objects. Videos documenting his performances of *Hearts* in different times and locations, including Japan, South Korea, Malaysia, the US, Poland, and Spain, have been compiled for display on six screens at the exhibition. In this performance, the artist uses heart-shaped balloons as a symbol of love and hope in desperate times, while his breath, which represents the state of being alive, is constantly blown into the balloons until they burst. This is aimed to provoke a startle response which prods viewers to ponder deeply over different global crises, from natural disaster in Taiwan and political violence in Myanmar and Pakistan, to the genocide in Timor and Kosovo. These are just examples of the many incidents that took place around the world in the 2000s, the same period that the artist performed *Hearts*.

มานิต ศรีวานิชภูมิ

เกิด พ.ศ. 2504, กรุงเทพฯ

Pink Man Begins, 2540
พิมพ์สีบนกระดาษ
100 x 110 ซม. (ต่อภาพ)
สมบัติของศิลปิน

Pink Man Begins (ตอนที่ 1, 2, 3), 2540
วิดีโอบันทึกผลงานการแสดงสด
สมบัติของศิลปิน

มานิต ศรีวานิชภูมิ จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีจากคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เขาได้รับการยกย่องให้เป็นศิลปินภาพถ่ายคนแรกๆ ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นอกจากนั้นยังเป็นผู้ก่อตั้ง แกลเลอรีภาพถ่ายแห่งแรกๆ ในประเทศไทย ประสบการณ์การทำงานด้านสื่อสารมวลชนและสารคดี ประกอบกับความสนใจส่วนตัวมีอิทธิพลให้มานิตสนใจประวัติศาสตร์การเมืองตลอดจนสถานการณ์ร่วมสมัยในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นเรื่องผลกระทบจากการสิ้นสุดสงครามเย็นในอินโดจีน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ของเมือง จากอิทธิพลของโลกาภิวัตน์ โดยเฉพาะในผลงานชุด *Pink Man* อันเป็นผลงานชุดสำคัญที่สร้างชื่อเสียงให้กับ มานิต นิทรรศการนี้จัดแสดงภาพถ่ายชุด *Pink Man Begins* จากฟิล์มที่ไม่เคยแสดงมาก่อน พร้อมกันกับวิดีโอ บันทึกผลงานการแสดงสด ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างผลงานชุดนี้ ในผลงานชุดนี้ มานิตทำงานร่วมกับศิลปิน สื่อแสดงสด สมพงษ์ ทวี ผู้สวมบทเป็น “Pink Man” ในชุดสูทสีชมพูสะท้อนแสง วิดีโอจำนวนสามตอนนี้ไม่เพียงสะท้อนบรรยากาศของย่านธุรกิจกลางเมืองกรุงเทพฯ ในช่วงสองเดือนก่อนการประกาศลอยตัวค่าเงินบาท อันนำมาสู่วิกฤตต้มยำกุ้งในปี 1997 (พ.ศ. 2540) หากยังมีท่วงทำนองในเชิงเสียดสีและวิพากษ์วิจารณ์เศรษฐกิจทุนนิยม และวัฒนธรรมบริโภคนิยมในสังคมไทยอีกด้วย

Manit Sriwanichpoom

b. 1961, Bangkok

Pink Man Begins, 1997
Pigment print on paper
100 x 110 cm (per piece)
courtesy of the artist

Pink Man Begins (episode 1, 2, 3), 1997
The documentation of performance works
courtesy of the artist

Manit Sriwanichpoom is a graduate of the Faculty of Fine Arts, Srinakharinwirot University. He is recognized as one of Southeast Asia's leading photographers, and also a founder of one of the very first photo galleries in Thailand. His professional experience in mass communication and documentary production coupled with his personal interest have influenced his fascination with political history and relevant contemporary events in society, especially the aftermath of the end of the Cold War in Indochina and the influence of globalization on urban landscape. This, in turn, prompted the creation of an iconic figure in his oeuvre *Pink Man*. The exhibition features a series of his photographs entitled *Pink Man Begins* which have never been put on display before, complemented by video documenting his performance works. These exhibits show the beginning of Manit's famous Pink Man series, with the artist's friend Sompong Thawee playing the "Pink Man", a character clad in a garish pink suit. Carrying a satirical tone aimed to criticize capitalism and consumerism in Thai society, these three videos also depict the atmosphere of Bangkok's business district two months before the baht was floated which eventually resulted in the "Tom Yum Kung" financial crisis in 1997.

นาวิน ลาวัลย์ชัยกุล

เกิด พ.ศ. 2514, เชียงใหม่

นาวิน แกลเลอรี กรุงเทพฯ (แท็กซี่แกลเลอรี), กรุงเทพฯ, ประเทศไทย.
(ร่วมกับ ฉวี ศรีทาบุตร พนักงานขับแท็กซี่ และ ศิลปินรับเชิญ), 2538–2543
สื่อผสม, เอกสาร, เสื้อผ้า, ภาพถ่าย, ภาพเคลื่อนไหว
ขนาดผันแปรตามพื้นที่
บันทึกชุดข้อมูลผลงานศิลปะจัดวาง
สมบัติของศิลปิน

นาวิน ลาวัลย์ชัยกุล ศิลปินไทยเชื้อสายฮินดู-ปัญจาบ เกิดและเติบโตที่จังหวัดเชียงใหม่ และศึกษาศิลปะที่ คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นาวินเป็นหนึ่งในผู้บุกเบิกการทำงานศิลปะร่วมกับสาธารณะและชุมชน รวมไปถึงการเขียนภาพเหมือนบุคคลในรูปแบบของการ์ตูนและใบปิดภาพยนตร์ ผ่านกระบวนการทางศิลปะ หลากรูปแบบ ผลงานของนาวินมักตั้งคำถามเรื่องพื้นที่ทางศิลปะและการใช้ชีวิตประจำวันของผู้คน โครงการศิลปะของเขาคือการสร้างพื้นที่ทางศิลปะให้อยู่ในชีวิตของผู้คน ด้วยการนำเอาศิลปะไปอยู่ในพื้นที่สาธารณะและเปิดโอกาสให้ผู้คนมีปฏิสัมพันธ์กับงานศิลปะ ผลงานชุด *Navin Gallery* คือตัวอย่างที่สำคัญของปฏิบัติการทางศิลปะของนาวิน ผลงานชุดนี้เดินทางสร้างความเคลื่อนไหวสำคัญในวงการศิลปะร่วมสมัยในไทยและนานาชาติ มากกว่า 20 ปี นิทรรศการนี้นำเสนอบันทึกชุดข้อมูลของผลงาน *นาวิน แกลเลอรี กรุงเทพฯ (แท็กซี่แกลเลอรี), กรุงเทพฯ, ประเทศไทย* ซึ่งศิลปินร่วมงานกับ ฉวี ศรีทาบุตร พนักงานขับแท็กซี่ และศิลปินรับเชิญที่กรุงเทพฯ ในช่วงทศวรรษ 1990 ในห้วงเวลาที่วงการศิลปะไทยยังขาดแคลนสถาบันศิลปะสาธารณะ นาวินเปลี่ยนรถแท็กซี่ธรรมดาให้กลายเป็นแกลเลอรีหรือหอศิลป์ ในที่นี้แท็กซี่จึงกลายเป็นพื้นที่ศิลปะ นิทรรศการนี้นำเสนอบันทึกชุดข้อมูลของผลงาน ตั้งแต่หลังการถแท็กซี่ที่มีภาพจิตรกรรมฝาผนังจำลองวัดบวรนิเวศราชวรวิหารของชรัว อินโข่ง, ภาพเคลื่อนไหวที่ถูกบันทึกไว้, เครื่องแต่งกาย, ภาพถ่าย, บันทึกส่วนตัวของคุณฉวี ศรีทาบุตร พนักงานขับรถแท็กซี่, แฟกซ์จากฤกษ์ฤทธิ ติระวนิช

Navin Rawanchaikul

b. 1971, Chiang Mai

Navin Gallery Bangkok (Taxi Gallery), Bangkok, Thailand.

(in collaboration with the taxi driver Chawee Sitabut & invited artists), 1995–2000

Mixed media, documentation, garment, photography, video

Dimensions variable

The documentation of artwork installation

courtesy of the artist

Born and raised in Chiang Mai, Navin Rawanchaikul is a Thai artist of Hindu-Punjabi descent. He graduated from the Faculty of Fine Arts, Chiang Mai University and became one of the pioneers in community-based art projects which encourage public engagement in the arts. Navin is known for portraits painted in a comic- or movie billboard-style. Through dynamic art practices, his oeuvre often explores questions about art space and people's daily lives. His art projects help to integrate art space with quotidian activities, allowing people to interact with objet d'art in public venues. His work *Navin Gallery* exemplifies his artistic practice as this landmark project has travelled far and wide, prompting important contemporary art movements both domestically and internationally for over 20 years. This exhibition presents the documentation of artwork installation of *Navin Gallery Bangkok (Taxi Gallery), Bangkok, Thailand* which involved the collaboration with the taxi driver Chawee Sitabut and other invited artists during the 1990s. During that time, the Thai art scene still lacked public art institutions, hence the artist's decision to turn a typical taxi into a mobile art gallery. For this reason, a simple car was then transformed into an art space. This exhibition comprehensively presents the documentation of artwork installation, from the car's roof painted with a replica of the mural of Bowon Niwet Temple originally painted by Khrua In Khong, recorded footages, costumes, photographs, personal journal of Chawee Sitabut, the taxi driver, and a fax from Rirkrit Tiravanija.

ไมเคิล เซาวนาคัย

เกิด พ.ศ. 2507, ฟิลาเดลเฟีย, สหรัฐอเมริกา

Exotic 101, 2540

ศิลปะภาพเคลื่อนไหวในรูปแบบจัดวาง, 7 นาที, เสาสแตนด์เลส 5 เสา

ขนาดผันแปรตามพื้นที่

สมบัติของศิลปิน

ไมเคิล เซาวนาคัย จบการศึกษาศิลปะจาก School of the Art Institute of Chicago ประเทศสหรัฐอเมริกา เขาสร้างผลงานศิลปะเชิงความคิดในหลากหลายรูปแบบทั้งภาพถ่าย, ภาพเคลื่อนไหว, และศิลปะจัดวาง ไมเคิลมักชักชวนให้เราตั้งคำถามถึงตำแหน่งแห่งที่ของความคิดว่ามีที่มาอย่างไรทั้งที่เจาะจงอยู่ในบริบทของสังคมวัฒนธรรมไทย และในสถานการณ์ข้ามวัฒนธรรม ด้วยการสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะคู่ตรงข้ามระหว่างความศักดิ์สิทธิ์กับความธรรมดาสามัญ รวมถึงการตั้งคำถามกับสิ่งต้องห้ามและการละเมิดหรือการก้าวข้ามเส้นแบ่งของพรหมแดนข้อห้ามในเชิงคุณค่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งผ่านการเล่นกับภาษา ทั้งสร้างคำพวนและคำพ้องความหมายที่มีท่วงทำนองเสียดสี, ประชดประชัน, ตลกร้าย, ไปจนถึงสองแง่สองง่าม นอกจากนั้นแล้ว ไมเคิลยังเป็นศิลปินไทยคนแรก ๆ ที่นำเสนอประเด็นเรื่องเพศภาวะ เขามักใช้ร่างกายของตนเองทาบทับกับภาพตัวแทนทางเพศทั้งชาย, หญิง, และเพศอื่นๆ เพื่อวิพากษ์กรอบความคิดเรื่องบรรทัดฐานทางเพศภาวะและเพศวิถีภายใต้สังคมวัฒนธรรมไทยมาตั้งแต่ปลายทศวรรษ 1990 ซึ่งเป็นช่วงเวลา que ที่ความคิดเหล่านี้ยังไม่ได้รับการถกเถียงอย่างแพร่หลายในพื้นที่สาธารณะ ผลงานชุด *Exotic 101* เป็นผลงานสำคัญอีกชิ้นหนึ่งที่ตั้งสะท้อนภาพลักษณ์ของสังคมไทยที่มีลักษณะแบบขั้วตรงข้ามระหว่างสังคมที่เคร่งครัดเรื่องศาสนาและประเพณี และในทางกลับกันที่อุตสาหกรรมค่าบริการทางเพศเป็นแหล่งรายได้จำนวนมากของประเทศ ไมเคิลสร้างศิลปะภาพเคลื่อนไหวในรูปแบบจัดวางเพื่อสื่อถึงการเรียนการสอนเรื่องเพศ กับการใช้ภาษาอังกฤษสำเนียงไทยเพื่อยั่วล้อกับความเป็นไทย ในฐานะที่เป็นวัฒนธรรมอันแปลกประหลาดอีกด้วย

กิตติกรรมประกาศ:

ศิลปินขอขอบคุณ กฤติยา กาวีวงศ์, สุวิวัฒนา สถิตย์มั่น, ชาศรี ดวงแก้ว, กรกฏ ดวงแก้ว, เมลิสซา ซู, อเดล ดัน, และนายแพทย์อรุณ เซาวนาคัย

Michael Shaowanasai

b, 1964, Philadelphia, USA

Exotic 101, 1997

Single-channel video installation, 7 mins, 5 stainless

Dimensions variable

courtesy of the artist

Michael Shaowanasai finished his art study from the School of the Art Institute of Chicago, USA. His conceptual artworks encompass an array of media, including photograph, video, and installation. Michael often poses the elemental question on where meanings come from, both in the specific context of Thailand and in transcultural exchanges, by skillfully portraying the dichotomy of sacredness and profanity. He also probes taboo and transgression through the play of words using linguistic puns that carry satirical and vulgar tone tinged with black humor and sarcasm. Moreover, Michael is also among the first Thai artists who brought up the issue of gender and sexuality. He often uses his own body in an attempt to contrast with images of masculine, feminine, and queer archetypes to critique Thai normative gender and sexuality since the late 1990s — a period when such ideas were not widely discussed in public spaces. His work *Exotic 101* represents another provocative objet d'art that exemplifies Thailand's duality as, on one hand, Thai society is known for being strict and religious and, on the other hand, the country is infamous for its sex industry which is a lucrative source of national income. The artist created a single-channel video installation to symbolize sex education in Thailand, while using Thai-accented English to teasingly ridicule Thainess as a rather bizarre culture.

Acknowledgements:

The artist wishes to thank Gridthiya Gaweewong, Suwattana Satitmun, Chakree Duangkao, Korakot Duangkao, Melissa Chiu, Adele Tan, and Dr. Aroon Shaowanasai

ฤกษ์ฤทธิ ติระวนิช

เกิด พ.ศ. 2504, บัวโนสไอเรส, อาร์เจนตินา

ไม่มีชื่อ (2004), เจ็ดเขียนขามูไร 2019, 2562

เตาแก๊ส 7 ถัง, หม้อ 7 ใบ, ถ้วยขาม, อุปกรณ์ทำอาหาร, และเสื่อ
ขนาดผันแปรตามพื้นที่
สมบัติของศิลปิน

ฤกษ์ฤทธิ ติระวนิช ศิลปินชาวไทยที่เติบโตและใช้ชีวิตอยู่ในหลายประเทศ ปัจจุบันเขาพำนักอยู่ที่นิวยอร์ก, เบอร์ลิน, และเชียงใหม่ ฤกษ์ฤทธิเริ่มต้นเรียนศิลปะที่ Ontario College of Art and Design ประเทศแคนาดา และจบปริญญาโทจาก School of the Art Institute of Chicago ประเทศสหรัฐอเมริกา ในช่วงต้นทศวรรษ 1990 ผลงานของฤกษ์ฤทธิมักแสดงให้เห็นกระบวนการต่อต้านระบบ, โครงสร้าง, คุณค่า, และความหมายต่างๆ ในโลกศิลปะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการสร้างงานศิลปะอันเกี่ยวข้องกับการทำอาหาร กระบวนการปรุงและเสิร์ฟอาหาร ไม่เพียงแต่ทำให้เส้นแบ่งของความเป็นศิลปิน, กระบวนการผลิตผลงาน, และผู้ชมสลายลงไป หากยังชักชวนให้ตั้งคำถามถึงสถานะของวัตถุศิลปะ ความศักดิ์สิทธิ์ของสถาบันศิลปะ ตลอดจนวิธีและอำนาจการจัดแสดงในหอศิลป์ หรือพิพิธภัณฑ์ การทำงานศิลปะของเขานั้นมีที่มาจากประสบการณ์ส่วนบุคคล ประวัติชีวิตและความทรงจำ ของบุคคลแวดล้อม และรวมไปถึงวิถีคิดทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์อันหลากหลาย โดยเฉพาะที่วางอยู่บนข้อถกเถียงว่าด้วยการสร้างความหมายและคุณค่าทางวัฒนธรรม ผลงาน *untitled (2004), jed sian samurai 2019* ที่แสดงในนิทรรศการนี้ มีที่มาจาก *untitled* การแสดงผลงานครั้งแรกในประเทศไทยของเขาเมื่อปี 2004 (พ.ศ. 2547) ผลงานนี้ฤกษ์ฤทธิทำต้มข่าไก่โดยอาศัยสูตรอาหารที่มาจากคุณยายของตนเอง ซึ่งเป็นผู้เขียนตำราอาหารที่สำคัญ คนหนึ่งของสังคมไทย ศิลปินใช้หม้อเจดีย์ใบในการปรุงอาหารบนเสื่อไปพร้อมๆ กับผู้ชม ทำให้ประสบการณ์ทางศิลปะ เป็นประสบการณ์ชั่วคราว เกิดขึ้นในช่วงเวลาเฉพาะหน้าหนึ่งๆ และพร้อมที่จะสิ้นสุดลงในทันที ทั้งยังทำให้พื้นที่ ของหอศิลป์อันเคร่งขรึมและเต็มไปด้วยกฎเกณฑ์กลายเป็นห้องครัวและห้องนั่งเล่นที่ผู้คนสามารถร่วมชม ร่วมปรุง และรับประทานอาหารร่วมกันในบรรยากาศเป็นกันเองภายใต้สถานการณ์จัดวางทางศิลปะ

Rirkrit Tiravanija

b.1961, Buenos Aires, Argentina

untitled (2004), jed sian samurai 2019, 2019

7 gas burners, 7 pots, bowls, ingredients, cooking equipment and utensils, mats

Dimensions variable

courtesy of the artist

Rirkrit Tiravanija is a Thai contemporary artist who grew up in multiple countries, and currently resides in New York, Berlin, and Chiang Mai. He received his bachelor's degree in art from the Ontario College of Art and Design, Canada, and later completed his master's degree from the School of the Art Institute of Chicago, USA. During the early 1990s, his oeuvre often depicted his resistance towards any kinds of systems, structures, values, and meanings in the art world. This is especially evident in the creation of his culinary artwork as the processes of cooking and serving that blur the line between artist, art-making process, and audience. In this way, people are invited to question the status of art object, the sacredness of art institution, and the approach and power of exhibition in art galleries or museums. His artistic practice is derived from his personal experience, biographies and memories of people around him, as well as different anthropological and sociological theories, specifically those related to the construction of meanings and cultural values. His work *untitled (2004), jed sian samurai 2019* which is featured in this exhibition has been inspired by *untitled*, his first solo exhibition in Thailand in 2004. For that exhibition, Rirkrit made Thai coconut chicken soup using the recipe of his grandmother, who happened to be a prominent cookbook writer in Thailand. The artist used seven pots to cook right in front of his audience, turning it into a real-time experience, transforming the formality of art gallery into a welcoming kitchen and living area where the exhibition visitors can participate in the cooking and share a meal together as part of the art installation.

ชาติชาย ปุยเปีย

เกิด พ.ศ. 2507, มหาสารคาม

ศาลาเย็นอากาศ, 2542 (2562)

1. *Sunflowers*, 2539

เนื้อสีน้ำมัน, ซีฟิ่ง, ซีเล้า (กระดาษ/ไม้),
และทองคำเปลวบนผ้าใบ

229.5 x 200 ซม.

2. *The sweetness of life*, 2542

ภาพผลงานต่อกัน 5 ชั้น, สีน้ำมันบนลินิน
850 x 200 ซม.

สมบัติของกฤษณ์ เกษมสานต์

3. *Books from Vetal Suite Collection*

โลหะผสม

4. *Wish you were here*, 2542

โลหะผสม

5. *Siamese smile in a potty*, 2540

โลหะผสม

6. *สวรรค์ไร่*, 2542

โลหะผสม

7. *3 bending gaga*, 2543

สีบนไฟเบอร์กลาส, ทองคำเปลว

8. *Document materials*

ชาติชาย ปุยเปีย จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาจิตรกรรม จากคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลงานจิตรกรรมสีน้ำมันของเขานับเป็นผลงานที่ทรงอิทธิพลต่อศิลปินร่วมสมัยในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยเฉพาะในทศวรรษ 1990 ปัจจุบันชาติชายยังสร้างผลงานประติมากรรมและศิลปะจัดวางด้วย ผลงานจิตรกรรมของชาติชายมีความโดดเด่นในด้านการใช้สีและฝีแปรงในหลากหลายวิธี ทั้งที่เกลี่ยจนเรียบหรือฝีแปรงแบบหยาบ เพื่อสื่อถึงอารมณ์และความรู้สึก นอกจากนี้ เขายังเขียนภาพใบหน้าและร่างกายตนเอง ผ่านท่าทางที่ชวนให้ขบคิด อยุ่ที่ขาดหาย ประกอบเข้ากับความรู้สึกพิลึกพิลั่นของการจัดวางองค์ประกอบ ในลักษณะของการอุปมาอุปมัย เสียดสี ทั้งชีวิตของศิลปินและสังคมแวดล้อม ผลงาน *The sweetness of life* เป็นส่วนหนึ่งของผลงานในนิทรรศการ *ระหว่างทางไปหาพระพุทธรูป โทแกงเดินสวนมาซ้ำๆ* ลังเล (1999; พ.ศ. 2542) ผลงานชุดสำคัญในช่วงชีวิตของชาติชายทั้งเรื่องราวชีวิตของเขากับการทำงานศิลปะ เขาได้รับแรงบันดาลใจมาจากหนังสือเรื่อง *Noa Noa: The Tahiti Journal of Paul Gauguin* หนังสือบันทึกประสบการณ์ของปอล โทแกง ระหว่างอยู่ที่เกาะตาฮิติ นิทรรศการนี้จัดแสดงผลงานของชาติชายพร้อมกับโครงสร้างศาลาจาลองคล้ายกับศาลาที่ศิลปินเคยใช้เพื่อสร้างสรรค์ผลงาน พร้อมกับสิ่งของตกแต่งศาลา เช่น ภาพครุฑศรีวิชัยที่เขียนขึ้นโดยเพื่อนศิลปิน ประสงค์ ลือเมือง, เปล, ประติมากรรมรูปเท้า, ภาพร่าง, และข้อความจากหนังสือ *Noa Noa* ฉบับแปลไทย

Chatchai Puipia

b. 1964, Mahasarakham

The Yenarkat Pavilion, 1999 (2019)

1. *Sunflowers*, 1996.

Oil pigments, wax, ash (paper/wood)
and gold leaf on canvas
229.5 x 200 cm

2. *The sweetness of life*, 1999.

Pentaptych, oil on linen
850 x 200 cm
courtesy of Krit Kasemsant

3. *Books from Vetal Suite Collection*

Bronze

4. *Wish you were here*, 1999

Bronze

5. *Siamese smile in a potty*, 1997.

Bronze

6. *Paradise Perhaps*, 1999.

Bronze

7. *3 bending gaga*, 2000

Painted fiberglass and gold leaf

8. *Document materials*

Chatchai Puipia is a painting graduate from the Faculty of Painting Sculpture and Graphic Arts, Silpakorn University. His oil paintings were among the most influential pieces in Southeast Asian contemporary art, especially in the 1990s. He also creates sculptures and installations. Chatchai's works are outstanding because of their lurid hues and the artist's idiosyncratic smooth and rough brushstrokes which portray an array of emotions and feelings. Chatchai likes to create theatrical self-portraits with interesting facial and body expressions, sometimes featuring missing body parts, and employ a peculiar compositional structure to make interpretive and satirical artworks that mock both his own life and the surrounding society. The work *The sweetness of life* was part of his exhibition of a lifetime *On the Way to See Buddha, Encountered Gauguin Passing by, I Think Twice* (1999), which narrates the story of his life and work as inspired by the book *Noa Noa: The Tahiti Journal of Paul Gauguin*, a detailed journal of Gauguin's experience in Tahiti. The present exhibition displays Chatchai's works using the structure of a pavilion — similar to the one used by the artist himself in the past to create artworks — with decorative objects including Prasong Luemuang's painting of the revered monk Khruba Siwichai, a hammock, a foot sculpture, sketches, and pages from the Thai edition of *Noa Noa: The Tahiti Journal of Paul Gauguin*.